

Izhaja vsakega 1. in 15. v mescu. — Naročnina znaša celoletno 25 Din, polletno 12 Din 50 para, četrtletno 6 Din, mesečno 3 Din. — Posamezna številka stane ----- 1 Din 50 para. -----

ŽELEZNIČAR

Glasilo Saveza železničara Jugoslavije.

Upravištvo in uredništvo v Ljudskem domu, Maribor, Ruška cesta 7. — Dopisi morajo biti frankirani in podpisani. — Rokopisi se ne vračajo. — Reklamacije ----- poštne proste. -----

Št. 18.

Maribor, dne 15. decembra 1922.

Leto XIV.

Železničarji protestirajo proti načrtu službene pragmatike.

V prometnem ministrstvu se pripravlja službena pragmatika za železničarje. Pred zakonodajnim odborom Narodne skupščine se nahaja trenutno v pretresu službena pragmatika državnih uslužbencev in bi za njo imela priti v razpravo, železničarska. O pragmatiki za javne uslužbence se vršijo podrobne razprave; med tem ko bi se železničarsko potisnilo kar kratko skozi glasovalni stroj. Pri pragmatiki za javne uslužbence sodelujejo strokovne organizacije; tako je tudi prav. Ampak pri železničarski ne sodelujejo organizacije, marveč je oče te poslednje — ministrstvo, a botrujejo pa ravnateljstva.

Samo iz formalnih ozirov, da ne bi kdo rekel, da osebje ni sodelovalo in da ne bi bilo z njo zadovoljno, je poklicalo ministrstvo od vsakega ravnateljstva po enega uradnika in poduradnika, da »sodelujejo« na tej novi pragmatiki. Tako tedaj pride ta pragmatika kot predlog ministrstva med tem ko so ji dala osnovno misel ravnateljstva, a delegiranci ravnateljstev in to po en uradnik in sluga bodo samo vpisani v rojstni list kot botri. Edina naloga teh poslednjih bo, da bodo morali reči, da je »dobra«. Mi zahtevamo že od prevrata sem, da naj se izda enotna pragmatika za celo državo, da zginejo končno najrazličnejši predpisi. Ampak mi smo tudi vedno povdarjali, kakšna naj bo pragmatika. Ogrodje za pragmatiko smo podali še za časa pokojnega Draškovića, Korošca, Uzunovića in Stanića. Naša osnovna misel je vedno bila, da naj se ne dela osnutkov brez osebja, marveč sporazumno z njim. V naprednih državah se takšnih reči ne dela ne da bi se vprašale one, ki se jih tiče. Vse kar se najzadeva, ni, se mora preje temeljito premisliti in prevdariti. Če naj bo pragmatika prava resnična pogodba z delodajalcem — to je v tem slučaju država sama — tedaj je neizogibno potrebno, da se izjavi tudi druga stranka, to je železniško osebje.

Železniško osebje pa je organizirano. Njegove organizacije so po ustavi in po zakonu priznane. Namen organizacije je, da varuje interese svojih članov. To pravico ji tudi zakon izrecno priznava. Tedaj sledi iz tega logika, da bi ravno država kot delodajalec prva morala zakon spoštovati in s tem ostalim delodajalcem dajati dober zgled. V trenutku, ko država nastopa kot delodajalec, je ona napram delojemalcu to kar je vsak drugi zasebni delodajalec. Saj so delovni pogoji enaki. Ako so pa dolžnosti enake, tedaj morajo biti logično tudi pravice enake. Pri izdelavi pragmatike ali pogodbe so in morajo biti i delodajalec i delojemalec popolnoma enaki, pa naj bo to državna ali južna ali slavonska, podravska ali pa samoborska železnica itd.

Ta pogodba naj določa:

1. pogoje, pod katerimi se naj službo nastopi;
2. položaje in višino plače po letih službe;
3. službeno dobo in pokojnino;
4. pravice družine po smrti uslužbenca.

Če naj o vsem tem odloča samo ena stranka, tedaj se je bati, da bo druga prikrajšana. Ob najboljši volji se ne more nekaj dobrega ustvariti za železničarje, če se jih ne povabi k sodelovanju ter sodelovanju. Prometni minister torej sam izdeluje pragmatiko, brez železniškega osebja. »Po en uradnik in uslužbenec od vsakega ravnateljstva«, niso nobeni predstavniki železniškega osebja, marveč so zaupniki ravnateljstev, a ravnateljstva se istovetijo z ministrstvom. Pravi zastopniki osebja so edino organizacije, ki predstavljajo vse osebje — tudi neorganizirano, ker so pogoji življenja in dela istovetni za celokupno osebje. Razpoloženje organiziranih je vedno z neorganiziranimi enako. Ker so tedaj organizacije po ustavi in zakonu priznane, zategadelj se mora tudi z njimi računati. Ako pa se organizacijam ne da prilike, da se udeležijo in to ravno v tej najvažnejši stvari, čemu so tedaj priznane? Tedaj jih ni treba! Železniško ministrstvo je šlo preko osebja. Ministrstvo izdeluje pragmatiko, a ne vpraša onih

za katere jo izdelujejo, če so z njo zadovoljni. Takšno postopanje je grd diktat nad celokupnim železniškim osebjem. Protestiramo proti vsaki diktaturi. Zahtevamo, da se železničarje pripusti k sodelovanju ter se jim da možnost, da povejo svoje mnenje predno pride pragmatika pred zakonodajni odbor Narodne skupščine.

Merodajen tomač želez. osebja morejo biti samo njegove organizacije, katerim se naj projekt službene pragmatike pravočasno dostavi, da se morejo o njem izjaviti.

Intervencija pri železniškem ministru.

V zmislu sklepa državne konference železničarjev, z dne 5. novembra v Zagrebu, sta intervenirala soobr. poslanec Kopač in tajnik Saveza Krekić pri železniškem ministrstvu v sledečih zadevah tičočih se celokupnega železniškega osebja.

Prva in glavna zahteva je bila priznanje organizacije.

Dalje:

a) da se ukine pet razredov draginjskih doklad in mesto njih uvede samo dva draginjska razreda;

b) da se razširi stanarina, ki velja na teritoriju bivše Srbije in Črne Gore za železničarje na celo državo z naknadno veljavo;

c) da se železničarjem odtegujejo le oni odbitki, ki so po obstoječih zakonih predpisani ostalim delavcem v državi; zato se naj ukine naredba, po kateri ustavijske draginjske doklade onim železničarjem, ki plačujejo 5 ali 10 Din zemljarine;

d) družinske doklade za delavce, ki imajo otroke na čem unevno, to je zednačenje z dokladami imenovanega osebja;

e) delavske kategorije se ima na novo porazdeliti v »lahke« in »težke« delavce, ker se godi progovnim delavcem velika krivica s tem, da se jih je uvrstilo v kategorijo »lahkih« delavcev;

f) v zmislu zakona o zaščiti delavstva naj se regulira delovni čas vsega delavstva. Istotako naj se primerno plača čezurno in nočno delo;

g) sporazumno z osebjem naj se regulira urina in kilometrina.

Ta bi se po mnenju konference lahko regulirala potom naredbe brevi manu, ne da bi sklepala o tem zakonodavni odbor in Narodna skupščina. Ako bi se to izvedlo, uverilo bi se osebje o dobri volji ministrstva.

Poleg navedenih zahtev je **nujna** potreba:

a) hitra podelitev službene obleke, ali pa naj se izplača pavšal, da si more osebje kupiti obleko za zimo;

b) nujna rešitev železničarskih stanovanj. Rešitev tega vprašanja je strašno zanemarjena.

V zvezi z uradniško pragmatiko se ima železničarska pragmatika še v tej seziji predložiti v sklepanje Narodni skupščini. Pri projektu naj sodelujejo zastopniki železničarskih organizacij kakor je bil to slučaj pri uradniški pragmatiki.

Minister si je pridržal rok 8 dni, da te zahteve prouči in potem diskutira s poslancem s. Kopačem.

Po poteku tega roka je minister po daljši diskuziji s s. Kopačem pristal na sledeče točke:

Priznanje organizacije le v toliko, da ima ista pravico v imenu svojih članov predlagati ministru razne želje in pritožbe. (Kadar bo organizacija železničarskega osebja močna, si bo pa sama izvojevala i to pravico!)

Odgovoril je na zahteve tako-le:

a) **Minister financije je pristal na 3 razrede draginjskih doklad.**

b) uvede se v službeno pragmatiko brez naknadnega izplačila;

c) v mescu avgustu t. l. se je naredba ukinila na vseh državnih železnicah;

d) po možnosti;

e) pristane na revizijo;

f) specialno delo se regulira s honorarji za imenovano osebje.

Ostale zahteve zgoraj se bo upoštevalo v službeni pragmatiki, ki jo bo minister predložil skupščini po sprejetju uradniške pragmatike, to pa iz razloga, da postavi železniško pragmatiko na osnovne principe uradniške pragmatike.

Osebj, ki ima pravico na službeno obleko, se ista porazdeli po Božiču 1922; onemu osebj, ki nima po obstoječih predpisih pravice do službene obleke pa jo vendar mora nositi v službi, se podeli podporo za nakup službene obleke od 860 do 1000 Din.

Sodrug železničarji — v Vašem interesu je, da si ojačite stanovsko organizacijo in da jo vsposobite za boj, ki Vam ne izostane, če hočete dobiti za pošteno delo, pošteno plačilo in človeka vredno življenje.

Kopač Josip, narodni poslanec.

Gospodu ministru notranjih del!

Povodom šikaniranja naših organizacij v Bosni.

Gospod minister!

Člen 33 ustave določa da je:

»Pravo organiziranja delavcev v svrhu, da dosežejo boljše delovne pogoje zajamčeno« Zakon o zaščiti delavcev, opiraje se na čl. 23 ustave, se glasi: »Delovna sila stoji pod zaščito države« ... odreja istotako pravo delavcem, da se smejo organizirati in predvideva v delavnica sistem zaupnikov delavcev ter tudi nameščencev napram delodajalcu. Pa tudi, če ne bi teh zakonitih garancij bilo, bi se delavci organizirali, ker je to elementarna prava državlanske demokracije, ki gre svojo pot kljub vsem oviram. Sestavni del te demokracije je delavsko pravo organiziranja!

Gospod minister!

Vaši organi so kršilci ustave in zakona o zaščiti delavcev, ter prednjačijo v žalostni praksi, iz katere izhaja, da se v tej državi ne pozna zakonov ter da se mori demokracijo potom osebnega režima vaših organov.

Stvar je sledeča: Že od časa »Obznane«, so v Bosni in Hercegovini zaprte vse podružnice Saveza, če tudi za to ni nikakršne določbe, najmanj v »Obznani«. Zapiranje naših podružnic nam je povzročilo ogromno škodo. Toda kar je še hujše, je to, da so železničarji v Bosni in Hercegovini v času silnega naraščanja cen življenskih potrebščin, prišli v strašen vrtinec, ki je tudi boljše situirano prebivalstvo potegnil s seboj. Železničarjem pa ni bilo mogoče, da bi potom svoje organizacije vplivali na izboljšanje njih položaja. Vsled tega so bili oni v večji bedi kot vsi ostali delavci in nameščenci v državi. Že dve leti se vrše intervencije tega Saveza kakor tudi Glavnega Radniškega Saveza in njegovih organov pri raznih inštancah, da bi se končno ta nezakonitost nehala ter neupravičena zaplemba društvene imovine dvignila, katero so vaši organi protizakonito izvedli, ter so onemogočili organizatorično delovanje tega Saveza v Bosni in Hercegovini. Niti po dveletnih obupnih intervencijah, naše organizacije niso odprte, a naše sodruge se radi delovanja v organizacijah preganja. Če delujejo v organizacijah ki legalno postojajo v celi državi, vemo da ne delajo nič protizakonitega, pač ne vemo, na kakšni podlagi jih Vaši organi preganjajo? Ali veljajo za Bosno in Hercegovino isti zakoni, ki veljajo za ostale dele države? Če veljajo, tedaj Vam predlagamo ovadbo proti vsem Vašim organom v Bosni in Hercegovini, ker so se zelo pregrešili proti ustavi in zakonom. Obveščeni smo, da so se Vaši organi obrnili na ministrstvo saobračaja z vprašanjem, ali naj še dovolijo delovanje našim organizacijam v Bosni; da pa je M. S. tisto, ki je oviralo ter zadrževalo in zadržuje dovolitev nadaljnjega delovanja zaprtim podružnicam. Toda tudi v tem slučaju, gospod minister, so to Vaši organi, ki branijo svobodo našim organizacijam. Mnenje M. S. ali njegovih ravnateljstev in njih po-

četje, ne upravičuje teptanje jasno pisane ustave ter zakona o zaščiti delavcev, ki ga vrše Vaši organi nad našimi organizacijami v Bosni.

Gospod minister!

Spominjaje se Vaših prvih okrožnic proti nebrzdanosti pokrajinskih organov ter za strogo izvrševanje zakona, se nadajamo, da bode izdali strogo naredbo, da se morajo vsi, neosnovano in protizakonito zatvorjeni domovi naših organizacij po Bosni in Hercegovini ter njih imovina vrniti in na podlagi že odobrenih pravil, svobodno delovanje dovoliti.

Splošnovanjem: Za Savez železničara Jugoslavije.

Zagreb 5. novembra 1922.

B. Krekič, tajnik; Janez Plesnik, predsednik.

IV. Mednarodna konferenca dela.

Od 18. oktobra do 6. novembra se je v Ženevi vršil IV. mednarodni kongres dela, na katerega so odposlale vlade svoje zastopnike, kakor tudi delodajalci in delavci iz 37 držav, na katerem se je pretresavalo položaj delavske zakonske zaščite v posameznih državah, ki se na podlagi mirovnih pogodb mora izvesti. Kot delegat našega strokovnega pokreta je bil odposlan Krekič!

Pri razpravi o poročilu, se je javil sohr. Krekič k besedi, kakor tudi pri vprašanju o položaju železničarjev ter ostalih državnih podjetij zaposlenih delavcev. Rekel je v glavnem sledeče:

Gospodje! Mirovna pogodba želi, da se ustvari mir med narodi, a ob enem je ista tendenca, da utrdi tudi mir med razredi, ustvarjajoč pogoje, ki naj bi preprečili spopade ter omogočili harmonijo. Ona želi, da naj bodo določbe zaščite mednarodne. Določba mirovne pogodbe o mednarodni organizaciji dela je velik napredek na polju soc. polit. zakonodaje. Da se med razredi omogoči harmonija, je mirovna pogodba v svojem XIII. delu dala osnovni program kot najpotrebnejši ter prvi pogoj, za delavce in delodajalce, ki odstranjujejo tiranijo, naj si bode enih ali drugih, hoteč jih videti ravnopravne; zahteva, da stoje države na čelu akcije za zakonsko zaščito delavcev določajoč najdaljši zakonski delovni čas, najmanjši dnevni ter tedenski odmor ter higijenske la iz mirovne pogodbe program: isti je postal konvencija med državami z obveznostjo, da se oživotvori. Genovska in ženevska konferenca so izpopolnile ta program. A ob enem tudi pojasnilo, na koga vse se nanaša zakonska zaščita.

Sporno vprašanje poljedelskih delavcev je rešeno v korist poljedelskih delavcev, ki so v zakonski zaščiti zenačeni z industrijskim. Toda na žal, v vprašanju poljedelskih delavcev ni določeno, kdo vse spada pod zakonsko zaščito. In ravno ta razlog me sili, da se javim k besedi in prosim za Vašo pozornost.

Intencija XIII. člena mirovne pogodbe je, da zakonska zaščita obsega vse delavce. Mednarodno sodišče je to o poljedelskih delavcih potrdilo. Moram na žalost poudariti, da je pri nas v Jugoslaviji veliko število delavcev in nameščencev brez zakonske zaščite ter da je velik del takih, s katerimi se ne postopa kot z delavci niti kot z državljani. In to so vsi oni delavci in nameščenci, ki so v drž. podjetjih zaposleni: na železnici, pošti, v brzojavni službi, telefonu, v rudnikih itd. In če ravno je država največji podjetnik, vendar je tu največji del delavstva izven zakonske zaščite. V socialni politiki ima država dva obraza. Enega: katerega kaže pri izdaji moderne socialne politične zakonodaje, katero se mora v državi splošno izvajati, a drugega, katerega kaže sama sebi kot delodajalec in ki je negacija vseh izdanih zakonov o delavski zaščiti. V duhu washingtonske konvencije imamo mi zakon o zaščiti delavcev. Toda on velja za vse druge, samo ne za delavce v državnih podjetjih.

Ker ga pa država sama ne izvaja za svoje delavce — ga ne izvajajo niti ostali podjetniki, a država sama nima ne volje niti moralne moči, da bi prisilila druge k onemu, česar sama noče. Poudariti moram, da obstoja tudi za državna podjetja formalno pravo delavcev, da se organizirajo. Toda ob enem, da se te organizacije ne priznavajo, njih intervencij ne sprejema ali zavrača, a na vloge nikdar ne odgovarja. Lahko bi se mislilo, da je materialni in moralni položaj tega osobja tako dober, boljši kot vsega ostalega. Ne! On je slabši. Neverjetno zveni, če se sliši, da se na železnici ne pozna omejitev delovnega časa niti predpisanih odmorov; da so plače vseh delavcev ter uslužbencev v državni služ-

bi za 40 do 200 odstotkov manjše od ostalih. Da bi se tem razmeram storil konec, za to ni nobene legalne poti

Organizacijam, ki izvajajo svoje redne akcije, se ne posveča nobene pažnje. Stavka je prepovedana. Pri nas se je dogodila praksa, da so štrakajoči delavci bili mobilizirani kot vojaki in so morali službo opravljati kot delavci. Tudi še dandanes postojajo tozadevne naredbe za delavce v državnih podjetjih. S tem je onemogočen legalni boj delavcev za njih materialni obstoj.

Zdravi možgani ne bi mogli zapopasti, da se delavce, ko se zložijo za boljše življenje, sili kot vojakke, da delajo ono kar kot delavci niso hoteli, ker niso mogli dalje vzdržati. To pravo ne more nikdo imeti, pa tudi država ne, ker so ti delavci zadostili svoji vojni dolžnosti, kot vsi ostali državljani in nikdo nima pravice, da jih sili, da vrše vojaške dolžnosti, ne da bi bili istočasno vpoklicani tudi ostali državljani ter da naj bodo ob enem svoji lastni moralci.

Mobilizacija, v službi štrajka, je strahovito nasilje nad delavci, protim temu protestiram in prosim, da ste z menoj solidarni. Da se tako postopa z delavci v državnih podjetjih, ima svoje vzroke v tem, ker se smatra, da so ti delavci ter nameščenci isto, kar so javni nameščenci ali vojaki in orožniki! Posebej naglašam, da je teh delavcev, s katerimi se tako postopa, mnogo, ker je država največji delodajalec.

Da se to žalostno prakso odvrne, je potrebno, da bi Mednarodna konferenca dela s svojo ogromno avtoriteto jasno definirala pojmi, kaj se vse smatra kot delavec in kaj spada pod označbo: zakonska zaščita. Mi smo mnenja, da se država kot delodajalec mora ločiti od države kot javne ustanove. A delavci v njenih podjetjih se ne smejo nikdar identificirati s predstavniki države, kakor javnimi nameščenci, marveč so izključno delavci in nameščenci podjetja. Kot takšni niso nikoli vezani z državo, marveč na podjetje, ki nikoli ni istovetno z državo.

Vsled tega morajo oni uživati vso ono zakonsko zaščito in vse pravice, katere uživajo vsi delavci in nameščenci ostalih podjetij. Posebej se mora pošteno praviti, ker brez tega prava je vsaka svoboda organizacije iluzorna. To izgleda komično, ampak fakt je, da se pravo štrajka železničarjev veže na pravo štrajka žandarjev in da se noče razumeti, da delavec v državnem podjetju ni žandar, ker ako bi bil žandar, tedaj ne bi bil delavec! Pri nas so v visoki državni upravi konfuzni pojmi in radi tega bi bilo potrebno močne avtoritete te konference, da jih pomaga razjasniti, da bo vse tako, kakor v ostalem svetu: Da pride velik del delavcev in nameščencev do zakonske zaščite in da se nudi to zaščito delavcem v državnih podjetjih ter onemogoči sabotazo zakonske zaščite v vseh ostalih podjetjih, si dovoljujem konferenci predložiti v sklepanje:

»Konferenca smatra, da se delavci in nameščenci državnih podjetij ne morejo smatrati kot javni nameščenci, marveč izključno kot delavci in nameščenci dotičnih podjetij brez ozira na to, kdo je lastnik in vsled tega morajo vsi ti delavci in nameščenci uživati isto zakonsko zaščito ter ista prava kot vsi ostali delavci«. — Govor sodruha Krekiča je poslušala konferenca z največjo pazljivostjo in je bil takoj preveden na francoski ter angleški jezik.

Za mnoge in mnoge so bili ti podatki nekaj novega in vsi so se zgražali. Predlog sodruha Krekiča je bil potom odbora za predloge odposlan mednarodnem biroju dela, da mu posveti pažnjo.

Železničarski shod v Mariboru. 2000 železničarjev protestira na shodu v Götzovi dvorani v Mariboru proti nasilju železničarskega ministra in ministra za socialno politiko.

Nič agitacije ni bilo, samo zaupniki so dali dva dni poprej navodila in razredno zavedni železničarski proletarijat je v nedeljo 3. decembra napolnil veliko Götzovo dvorano. Strokovna organizacija železničarjev v okvirju »Saveza železničara Jugoslavije« v Mariboru je pričela brezhibno funkcionirati.

Treba je, da začne železničarsko gibanje valoviti z vso silo, da se razbije ob tem valovju organiziranih železničarjev zadnji drzni poskus buržuazne vlade, ukloniti železničarske hrbtenice pod knuto reakcionarnih ministrov.

Shod je otvoril s. Lapuh in podal besedo poslancu s. Golouhu, ki je živahno pozdravljen govoril:

Železničarske zahteve in vlada.

5. novembra t. l. je sklical »Savez železničarjev« izredno konferenco delegatov vseh pridruženih skupin; na tej konferenci se je obravnaval težki položaj železničarjev, ki so že skoro četrto leto prikrašani na svojih mezdah in službenih pravicah. Konferenca je ugotovila to obupno stanje in nezakonito in nečloveško postopanje vlade ter precizirala najnujnejše zahteve železničarjev v posebni spomenici, ki je bila takoj predložena ministrstvu saobračaja, centralni vladi in vsem parlamentarnim klubom. Zahtevali smo, da se vlada o zahtevah osob za takoj izjavi, preden posežemo eventualno po učinkovitejših sredstvih. Minister saobračaja je nato podal poslancu Golouhu z ozirom na posamezne točke v spomenici naslednjo izjavo: **Glede poviškov na plačah in na draginskih dokladah** se je dogovoril z ministrom financ, da se bodo i železničarjem povišali prejemki v enaki višini kakor državnim uslužbencem in sicer na podlagi sedanjih plač žel. osobja, to se pravi, da bodo železničarji tudi po tem novem povišanju dobivali nekoliko več, kot drugi državni nameščenci. Gospod minister je milostno priznal, da je služba železniškega uslužbenca pač nekoliko težja nego služba gotovih drugih kategorij državnih nameščencev. Minister je bil tudi mnenja, da bodo železničarji deležni tega novega povišanja še pred koncem tega leta. Vendar je temu prerokoprošnje so veljavne le, če jih vložiš skozi roke tvojega najvišjega predpostavljeneega. Organizacije pragmatika ne pozna, take zahteve gredo v koš. Železničar sme le ponižno prositi, čeprav je lačen in raztrgan.

Samo šestkrat te slabo opišejo, pa te spode iz službe morda tudi po desetih in petnajstih letih poštenega službovanja. Kako hitro so mnogi predpostavljeni pripravljene to željo, ki jo je napisal železniški minister v pragmatiko izpolniti, ve vsak, ki je imel z njimi opravka. Besedica ogorčenja, težak vzdih in že si sojen in brez službe. Ali nimam pravice obrambe? O, pač, pred

disciplinarno komisijo, ki jo imenuje minister

se lahko razpravlja o prestopkih železničarskega uslužbenca. Pa naj nikdo ne misli, da bi se uslužbenec mogel pred to glavno institucijo braniti. Mogoče je, da bi obdolženec kljub vestni sestavi »zanesljivih« komisij mogel prepričati svoje sodnike o svoji nemožnosti. Da se to ne zgodi,

disciplinarni komisiji ni treba obdolženca zaslišati, dovolj je, če ga brani kak od obdolženca v obrambo imenovani tovariš!

Take odredbe so predvidene v pragmatiki, ki demokratične uredbe pri železničarskih upravljalnih drugih držav nadomestuje

z inkvizicijskimi sodišči železničarskega ministra.

Obtoženec se postavi pred forum dvanaest sodnikov, nikdo ne sme biti navzoč. Mučenje se prične. Kakor v dobi svete inkvizicije te zasliši sodni tribunal. Zgrabili so te na cesti, zavlekli v klet in nihče ni vedel, kaj se je zgodilo s teboj. Danes ne upa železničarski minister slačiti kože, zato pa je našel drugo sredstvo:

Za storjeno krivico zavežejo usta s službeno tajnostjo.

Kdorkoli je sojen od inkvizicijskega tribunala se ne sme pritožiti v javnosti, ne sme razkriti zločina, ampak molčati mora, kakor človek z odrezanim jezikom. Kdor bi sodni izrek izblebetal, ga čaka nova kazen in takojšnje suspendiranje iz službe, ker je izdal službeno tajnost. Kaj je vse službena tajnost vidmo lahko iz slučaja, da je

izkoriščanje na železnici službena tajnost.

Strojevodja, ki bi se pritožil zato, ker dela 28 ur nepretrgane službe, je izdal urnik, ki ga je predložil organizaciji v dokaz, da je čezmerno izkoriščen in bo za to odpuščen ali pa vsaj občutno kaznovan.

O sposobnosti določajo posamezniki, ki so brez strokovne izobrazbe.

S sprejetjem pragmatike bodo vsi uslužbenci stavljeni na razpoloženje. O kvalifikaciji bodo pa potem odločali posamezni šefi, ki o stroki niti pojma nimajo. In v očigled takim razmeram pravi vlada, da se železničarji ne smemo politično udejstvovati, ker smo

javni uradniki, ki moramo molčati.

Take neumnosti še ni trdil nihče in nobena vlada. Da bomo železničarji prepričali vlado, da zahtevamo svobodo udruženja, gibanja in štrajka, se bomo oklenili organizacije in bojevali boj proti reakciji in pragmatiki in ne bomo posnemali

rmenih organizacij, ki beže

iz boja. »Zveza« meče orožje iz rok, ker jo minister ne posluša in pravi, da bonehala z bojem. Večje usluge ministru nihče ne more storiti; uradniki pa bodo šli iz službe, tako pravijo, če se jih minister ne usmili.

Toda naloga razredno zavednega proletariata je boj za pravico in kruh

pod okriljem »Saveza železničara Jugoslavije«.

Enoglasno sta bili sprejeti resoluciji:

Resolucija.

Veliki javen shod železničarjev v Mariboru z dne 3. decembra 1922 razpravlja o zakonu o zaščiti delavcev, o zakonu o inspekciji dela ter o železničarski pragmatiki konstatira, da je celokupna vlada v pogledu zaščite delavstva reakcionarno razpoložena, da se zakon o zaščiti delavcev menja še prej nego je stopil v veljavo in sicer potom posebnih pravilnikov s katerimi se podaljšuje delovni čas za pretežni del delavstva na 10 ur dnevno. Konstatira nadalje, da se zakon o inspekciji dela v obče ne izvaja, da se sabotira zakon o zavarovanju delavstva ter v zvezi z vsem tem zlasti sabotira zakonska zaščita železniških delavcev in nameščencev. Načrt nove službene pragmatike jemlje železničarjem vse meščanske pravice, zabranjuje jim pravo organizacije in štrajka, kakor je garantiran v ustavi in v zakonih, vsporejajoč jih javnim nemeščencem, vojakom in žandarjem. Navzoči železničarji protestirajo odločno proti temu splošnemu reakcionarnemu socialno političnemu kurzu, posebno reakcionarnem proti železničarjem samim. Mariborski shod železničarjev pozivlje ves železničarski proletariat in vso delavstvo Jugoslavije, da se organizira in zedini, da se bo moglo z zedinjenimi močmi uspešno boriti proti nasilni politiki vlade in cele buržuazije.

Resolucija.

Veliki javen shod železničarjev z dne 3. decembra 1922 v Mariboru protestira proti nameravani usmrtitvi rudarja sohr. Gjura Keroševića, ker ni dokazano, da je on ubil žandarja in ker v obče i sodnijska razprava priznava, da v onih okoliščinah ni moglo biti proračunanosti v dejanjih, saj je bilo ravno vsled onih neznosnih razmer na tisoče rudarjev prisiljenih v obrambeni štrajk v svrhu izboljšanja njihovega položaja. Ako vlada vztraja pri tem, da se Keroševića usmrti, bomo smatrali to kot znak njenega sovražnega razpoloženja proti celokupnemu delavstvu Jugoslavije ter da se s Keroševićem namerava ubiti delavsko pravo organizacije in štrajka. Proti taki politiki vlade se bo delavski razred najodločneje boril.

Shod zahteva, da se sohr. Kerošević najmanj pomilosti, da se dá s tem njemu in delavstvu zadovoljenje za vso prenešeno trpljenje.

Konferenca podružnic v Sloveniji

Z ozirom na sklep državne konference z dne 5. novembra 1922 sklicujemo pokrajinsko konferenco za Slovenijo, ki se vrši v torek, dne 26. decembra 1922 ob 9. uri predpoldan v Celju. — Lokal bodo delegati izvedli na licu mesta.

Dnevni red:

1. Položaj in akcija železničarjev;
2. Organizacija pokrajinskega tajništva;
3. Agitacija in očvrstitev železničarskega gibanja v Sloveniji;
4. Raznoterosti.

Podružnice se naprošajo, da o dnevnem redu prej doma razpravljajo in da delegati pridejo s konkretnimi predlogi na konferenco.

Delegati pošljejo podružnice in sicer najmanj po enega. Večje število je seveda odvisno od sredstev podružnic.

Centrala bo poslala dva zastopnika.

Občni zbor podružnice Maribor I. promet.

Pripravljalni odbor za ustanovitev podružnice za prometno osebje v Mariboru sklicuje ustanovni občni zbor, ki se vrši v sredo, 20. decembra 1922 ob 20. uri v gostilni »Puntigamska pivarnica«, Mlinska ulica 23.

Dnevni red:

1. Poročilo pripravljalnega odbora;
2. Volitev odbora podružnice.
3. Raznoterosti.

Pripravljalni odbor.

Dnevne vesti in dopisi.

Stanovanjsko vprašanje in železnice. Državna in južna železnica ne posvečata stanovanjskem vpra-

šanju prav nobene pažnje. Ob prevratu se ni moglo zahtevati od železniških uprav, da naj takoj v prvem letu sezidajo nebroj stanovanj in so se zato mnoge družine sprijaznile z usodo začasnega bivanja v živinskih vagonih. Ali kdo bi bil rekel takrat, da bodo ti ubožci še v četrtem letu po končani vojni morali v vagonih prebivati. In vendar jih je še ne malo takih v Zagrebu, v Ljubljani in v Mariboru. Pa tudi po drugih manjših krajih. Koliko pa je onih, ki sicer ne bivajo več v vagonih, pa stanujejo izven svojega službenega mesta in se morajo voziti v službo in nazaj. To pa še ni najhujše zlo, ampak to, da prvič vlak ne vozi vedno tako, da ne bi ti ljudje več časa izgubili s čakanjem! Znano nam je, da se tak begunec vozi iz O. v M., t. j. 58 km. Od domače postaje pa stanuje še 5 km oddaljen, ki jih mora še s »stefletencugom« napraviti. To ni malenkost! Ko pride v službo, je truden in po trudapolni službi mora še bolj truden ob lepem ali grem vremenu vnovič nazaj. Kdo ima za takšno trpljenje dovolj smisla? Železniška birokracija gotovo ne. In če niso gospodje v štirih letih ničesar na tem polju ukrenili, tedaj ni treba še naprej upati in zidati na njihovo uvidevnost, temveč bo stvar železničarjev, da si sami pomagajo, da se ne zanašajo več na zgoraj, marveč da zbirajo sile na spodaj. Z držanjem rok navkriž in s tarnanajem ter s samimi grožnjami ne bomo niti za korak dalje prišli. Zračunano je, da bi n. pr. že dvakrat tiste izdatke z vagoni zaslužili, kar bi hiše stale, če bi n. pr. pred dvema leti bili zidali. Taki ekonomski so naši državniki. Ampak železničarji so nevaren element, če to naglašajo, ker nočejo verjeti, da je takšno gospodarstvo v interesu države! V interesu države bi bilo, če bi državljani stanovali v zdravih stanovanjih in ne v kletih, drvarnicah, podstrešjih, v vagonih ter v sličnih prostorih. V Mariboru imamo slučaj (menda jih bo več), kjer neki uslužbenec že četrto leto dela v kleti družbo kokošim, zajcem in drugim živalim. Drugi slučaj zopet, kjer stanuje železničar n. pr. v Limbušu v nekem razbitem podstrešju. Ne glede na to, da je stanovanje oddaljeno od službenega mesta najmanj 8 km in mora to pot možnokrat ob nočnem času prehoditi, ker je Limbuš samo postajališče in se tovorni vlaki tam ne ustavljajo — je stanovanje tako, da ga sploh zapreti ne more in mu je že večkrat eno ali drugo zmanjkalo. V Mariboru samem je menda poleg Ljubljane največja stanovanjska revščina. Statistika, ki je bila ravnokar na podlagi popisovanja vseh stanovanj napravljena, je pokazala strašno sliko. Po 10 do 13 oseb stanuje v eni sobi v velikosti od 10 do 15 m². Mnogo slučajev je, da leže ljudje eden poleg drugega stasjeni kot sardale in v mnogih slučajih tuber kulozni in na smrt bolni z zdravimi pomešani, ki so seveda v največji nevarnosti, da se inficirajo, ali pomagati si ne morejo. Relativno je med takimi slučajih največ železničarjev. Saj teh ne stanuje nič manj kot 2080 družin v mestu samem, brez onih, ki stanujejo v personalnih hišah.

Drugače je z buržuazijo. Ona stanuje v velikih ter modernih z vsem komfortom opremljenih stanovanjih. V zelo mnogih slučajih ima 1 oseba po 3 do 4 in 5 velikih sob, ne kurnikov po 6 do 10 m². Imamo slučaj, da ima ena vdova sama sedem sob, preko 250 m² površine. Toda družabni red je od boga dan in če se pritoži katoliškemu profesorju, ti malo z očmi zaobrne ter vzdihne pa reče: bog pomaga, je pač tako, kaj hočemo! Toda bog ni krivičen, marveč ljudstvo je neumno. Pomanjkanje ali bolje rečeno krivična porazdelitev stanovanj pa ni edino zlo in vzrok ljudske bede marveč pride še k temu veren zaveznik — pomanjkanje obleke in kruha. Seveda tudi tega ne manjka trotom, samo čelbelice, ki ustvarjajo, nimajo nič!

Maribor, gl. kolodvor. V četrtek 23. novembra se je vršil v Puntigamski pivarni shod prometnega osebja. Shodu je predsedoval Smazek. Poročal je s. Bahun o zagrebski konferenci ter o akcijah Saveza železničarjev Jugoslavije. Po njegovem poročilu se je kot že tradicijonelno, oglašil k besedi neki Jančič iz delavnice ter menda edini član stranke viteza Zagorskega. Jančič, ki bi menda tudi rad nekak vitez postal, je pompozno izjavil, da je bil 20 let član železničarskih organizacij, sedaj ni več, ker je pri Zagorskem. Jančič je začel blatiti vse funkcionarje, ne da bi katero ime povedal, pač pa je večkrat rabil besedo: »prodali«. Klobasal je o pečenih »piškah« in o drugih predrznostih. Tendencia je seveda bila, da bi kaj razdrli. Sodrugi so se zgražali in zahtevali, da se mu odvzame beseda, kar je tudi s. predsednik storil

ter Jančiču zagrozil, da bo dobil priliko, da kaj dokáže. In takoj je mož obmolnil ter bil miren. K besedi so se oglašili še sodrugi: Lapuh in Smerdel, ki je upravičeno grajal povišanje draginskih doklad pri delavcih, ki so bili sramotno izigrani. Prvič se jih je razdelilo po razredih in povrh tega še na »lahke« in »težke« delavce, samo za to, da večini ni bilo treba skoraj ničesar dati. Večina delavcev je dobila reci in piši: en dinar poviška na dan! In to v teku dveh let, ko se je vse za 200 do 300 odstotkov podražilo. Železničarski delavci gladujejo kakor niso še nikdar. Otroci so vsi podhranjeni, kar so šolski zdravniki v mariborskih šolah ugotovili, ko so otroke pregledali. S. Bahun je poročal, nadalje, da se je prenesel naš list iz Ljubljane v Maribor in se bo v Ljudski tiskarni tiskal. Končno se je na shodu izvolil volilni odbor, ki bo sestavil kandidatno listo za občni zbor, ki se vrši dne 6. decembra v gostilni Puntigamske pivarne. Ob 20. uri je sohr. Smazek, z apelom na sodruge, da naj agitirajo živo, da bodo naše vrste čim prej zopet trdne, kakor so bile, je zaključil shod.

Pragersko. Dohodki južne železnice so se v zadnjih časih precej povišali, posebno z ozirom na to, ker imamo sedaj tu novega načelnika K. N., kateri dela res z vso silo za dobrobit železniške uprave, kakor to dokazuje naslednja zgodba: V bližini postaje imamo opekarno g. Steinklauberja, kateri ima tudi v svoji službi enega osla. To ubogo živinčce pa ni bilo menda od strani lastnega gospodarja dosti orijentirano o pravnih in drugih pravicah, ki jih ima v svojem delokrogu in ker je hotelo nekoliko zboljšati svoje življenje prilike, si je omenjeni (namreč osel, ne njegov gospodar!) dovolil malo ekskurzijo ob postaji, kjer je našel prav v obilni meri nekaj dobre trave. In ker ima osel svoje posebne nazore, se je brez ozira na službene predpise meni nič tebi nič hlastno nažrl tiste blažene trave. Revež ni v svoje naivnosti računal s temelji javnega prava ter zlasti ne z našim postajenačelnikom. In glej ga spaka! Nesreča pač ne miruje nikoli. Gospod načelnik opazi škodljivca uprave, pa takoj ga občutno kaznuje — ravno tako, kakor vsakega navadnega uslužbenca brez izjeme. Pa osel je bil pametnejši: on ni plačal kazni z izgovorom, da ni videl predpisov nikjer, ko je došel na tir ter da je bil skromnega mnenja, da raste tudi trava na postaji le zgolj za uživanje. Ker se torej omenjeni ni dal kaznovati in ker načelnik od kazni ni hotel odstopiti, so hoteli kaznovati pa legitimnega posestnika tega preprostega in dobrodušnega osla. In g. Steinklauber je moral rad ali nerad kot delodajalec in juristični zastopnik inkriminiranega osla pač plačati za svojega štirinovega uslužbenca občutno kaznen. In ker je bilo oslu žal, da je mogel njegov gospodar trpeti škodo in ker ni hotel, da bi se to ponovilo zaradi njegove pravne neorijentiranosti, je šel osebno k postajenačelniku in ga bratsko in prijateljsko vprašal za vsa potrebna pojasnila, ki so mu bila tudi bratsko dana. S tem je prvi del zgodbe pri kraju. Drugi del se pa tiče železniških uslužbencev, ki danes gledajo zavistno na tega srečnega osla, ki ima dobrega gospodarja, da plačuje zanj kazni, medtem ko njim neprestane kazni zaradi malenkosti noče nihče poravnati. Novi postajenačelnik hoče namreč obogateti južno železnico z globami, ki jih nepravilno nalaga uslužbencem. Medtem pa, ko zdaj pravijo, da se bo celo že plačana kazen za onega osla od strani ravnateljstva v Ljubljani spregledalo, ker se je izkazalo, da oni osel ni osel, marveč pravzaprav oslica, se revnim uslužbencem ne spregledajo kazni, dasi so dovolj revni in je draginja dovolj huda. Pričakujemo spametovanja, ker tako ne pojde. Dosti je teh šikan.

Zahvala. Tem potom se najtopleje zahvaljujem vsem delavcem in nastavljenemu osebju, za nabrano svoto 1453 kron, katero so mi podarili za časa moje nesreče ter rešili mene in mojo mater bede. Prisrčna hvala vsem darovalcem in krajevni skupini Saveza železničarjev v Pragerskem, ki se je za to najbolj zavzela. — Pragersko, dne 10. novembra 1922. — Mihelič, pomožni kurjač.

Versammlung der Eisenbahner in Maribor.

Am 3. d. M. fand in Maribor im Götzsaale eine von zirka 2000 Eisenbahnern besuchte Versammlung statt, auf welcher Gen. Abg. Golouh und der Sekretär des »Savez železničara Jugoslavije« referierten.

Gen. Golouh berichtet über die Durchführung der auf der Reichskonferenz am 5. November in Za-

greb gefassten Beschlüsse bezüglich der dort aufgestellten Forderungen, welche er zu vertreten hatte.

Bezüglich der Erhöhung der Bezüge und Teuerungszulagen erklärte der Eisenbahnminister, dass dem Eisenbahnpersonal die gleichen Erhöhungen gewährt werden, wie den übrigen Staatsangestellten, und zwar auf Grundlage der jetzigen Bezüge, so dass Eisenbahnpersonal auch mit der neuen Erhöhung etwas besser zu stehen kommt als die übrigen Staatsangestellten mit Rücksicht auf den aufreibenden Dienst auf der Eisenbahn. Der Eisenbahnminister ist der Meinung, dass es möglich sein wird noch vor Ablauf des heurigen Jahres die erhöhten Bezüge auszuzahlen. Natürlich hat der Finanzminister noch das letzte Wort, welches wir schon im Vorhinein wissen (Nema para).

In Bezug auf die bestehenden fünf Teuerungsklassen erklärte der Eisenbahnminister, dass bei der Neuregelung dieselben auf drei reduziert werden, so dass auch jene auf ihre Rechnung kommen, die durch die jetzige Einteilung geschädigt wurden.

Weiters hat sich der Eisenbahnminister gegen den Vorwurf, dass er die Organisation nicht anerkenne gewehrt mit dem Hinweis, dass er noch keinen Eisenbahner verfolgt habe, deshalb weil er organisiert ist. (Sehr gutig).

Bezüglich der Wiederindienststellung der durch den Streik entlassenen Eisenbahner steht der Minister auf dem Standpunkt, dass die Entlassenen Feinde des Staates sind und gestraft werden müssen. Schliesslich erklärte er, dass die eingelaufenen Gesuche um Wiederaufnahme nach Möglichkeit berücksichtigt werden.

Die Bestimmung, nach welcher demjenigen, der fünf Dinar Grundsteuer zahlt die Familienzulage entzogen wird, ist gegenstandslos und es bleibt alles wie es früher war. Die Südbahn hat auch die diesbezüglichen Weisungen erhalten.

Unsere Forderung, dass die Dienstkleider sofort für das ganze Personal ausgefolgt und für die seit Jahren schuldig gebliebenen eine Geldentschädigung gegeben werden soll, beantwortete der Eisenbahnminister dahingehend, dass die Staatsbahner mit Dienstkleider beteiligt werden und zwar jene zuerst, die mit dem Publikum verkehren. Die anderen kommen später dran. Weiters anerkennt der Minister auch unser Recht auf Bezug des Quartiergeldes und die Notwendigkeit Wohnungen zu bauen für jene die noch immer in Waggonen wohnen. Die Schwierigkeiten sind nur noch im Finanzministerium (Nema para).

Redner berichtet noch über die durchgeführten Interventionen bezüglich der Bezahlung der neun Arbeitstage an welchen in der Südbahnwerkstätte in Maribor passiv gearbeitet wurde. Eine diesbezügliche Aktion ist noch im Gange.

Wegen unsozialer Auslegung der Bestimmungen des Krankenversicherungsgesetzes durch die verschiedenen Dienststellen intervenierte Gen. Golouh beim Eisenbahnministerium, beim Ministerium für Sozialpolitik sowie in Zagreb beim Zentralamt für Sozialpolitik, welche letztere Instanz eine Liste der durch die willkürliche Auslegung des Gesetzes geschädigten Arbeiter verlangte.

Redner bespricht auch die Gefährdung des achtstündigen Arbeitstages und fordert die Versammlungen auf an allen sozialen Errungenschaften festzuhalten und besonders gegen die Verlängerung der achtstündigen Arbeitszeit den schärfsten Protest einzulegen.

Gen. Krekić, welcher als nächster Redner das Wort erhielt, verglich die Jetztzeit mit der Zeit vor Christi Geburt und konstatierte, dass die damaligen Machthaber nicht reaktionärer waren als unsere jetzigen, wie aus der von der Regierung entworfenen Dienstpragmatik hervorgeht, welche eine Kulturschande bedeutet. Dieselbe wurde von Leuten ohne Fachkenntnisse und ohne Mithilfe der Vertreter des Personals gemacht. Die Dienstpragmatik ist der beste Beweis, wie demokratisch die Regierung in unserem freiheitlichen Jugoslawien ist.

Das Recht der Organisation, welches durch die Verfassung allen Staatsbürgern garantiert ist, ist durch die Pragmatik vernichtet. Der Vorgesetzte setzt dem Bediensteten die Organisation. Alle Bitten und Beschwerden müssen durch die Hand des Vorgesetzten gehen. Auf anderen Wegen einlangende Eingaben werden nicht berücksichtigt. Das heisst dass Eingaben, welche die Organisation als Vertre-

terin des Personals macht, nicht anerkannt folglich auch nicht erledigt werden. Wird ein Bediensteter sechsmal vom Vorgesetzten schlecht beschrieben wird er entlassen.

Die Mitglieder der Disziplinarkommission werden nicht wie bisher gewählt, sondern vom Eisenbahnministerium ernannt. Der Beschuldigte kann sich vor der Disziplinarkommission verteidigen und zur Beweisführung auch Zeugen stellen, jedoch ist es dem Vorsitzenden der Disziplinarkommission freigestellt die Zeugen zuzulassen oder abzulehnen. Der Beschuldigte hat im Falle einer ungerechten Verurteilung nicht das Recht sich in die Öffentlichkeit zu flüchten, da er dann wegen Preisgabe von Dienstgeheimnissen mit Suspendierung vom Dienste bestraft werden kann.

Mit dem Tage der Gültigkeit der Pragmatik werden alle Bediensteten zur Verfügung gestellt und erst nach Ablegung einer Fachprüfung eingereiht. Die Ablegung der Prüfung geschieht aber nicht vor Fachkommissionen, sondern werden von den einzelnen Chefs vorgenommen. Wehe also dem Bediensteten, welcher mit seinem Chef nicht auf gutem Fusse steht.

Die Eisenbahner sind öffentliche Beamte und dürfen sich als solche nicht politisch organisieren ohne **Bewilligung des Eisenbahnministeriums**.

Der Regierungsentwurf der Dienstpragmatik ist durch und durch reaktionär, was schon aus dem vorstehenden in gedrängter Kürze herausgegriffenen Punkten ersichtlich ist. An den Bediensteten selbst wird es nun liegen, dass sie Kraft ihrer Organisation dem Eisenbahnministerium begreiflich machen, dass wir das Jahr 1922 nach Christi schreiben.

Schliesslich wurden zwei Resolutionen einstimmig angenommen, und zwar:

Die erste beinhaltet den Protest gegen das reaktionäre Vorgehen der Regierung in Bezug auf die Nichtbeachtung der von ihr selbst herausgegebenen Gesetze, welche dem Proletariat zugute kommen sollen. Protest gegen die Dienstpragmatik, laut welcher die Eisenbahner ausser Gesetz gestellt und ihrer bürgerlichen Rechte beraubt werden. Weiters Protest gegen die Verlängerung des Achtstundentages usw.

Die zweite Resolution beinhaltet den Protest gegen das Todesurteil des Bergarbeiters Gen. Djuro Kerošević, welcher anlässlich eines Bergarbeiterstreikes in Tuzla ausgebrochenen Kampfes zwischen Bergarbeitern und Gendarmen einen Gendarm tötete im Abwehrkampf. Trotzdem ihm diese Tat nicht bewiesen werden konnte wurde er zum Tode durch den Strang verurteilt. Sollte die Regierung auf dem Vollzug des Todesurteiles bestehen, so ist es ein Zeichen, dass die Regierung der gesamten Arbeiterschaft feindlich gegenübersteht und mit Gen. Kerošević auch das Organisations- und Streikrecht der Arbeiterschaft mordet.

Tagesnachrichten u. Zuschriften.

Behandlung der Südbahnbediensteten durch die Betriebskrankenkasse.

Vor einiger Zeit erhielten alle Eisenbahnärzte, die der Betriebskrankenkasse der Südbahn angehören, eine Zuschrift, von der Betriebskrankenkasse laut welcher den Ärzten vorgeschrieben wird, welche Medikamente sie den Kranken nicht verschreiben dürfen. Bei Durchsicht dieser Reihe von verbotenen Medikamenten findet man hübsch alles verboten, was nach Heilmittel riecht. Nur Aqua destillata ist nicht angeführt. Dieses Heilmittel darf

also der Eisenbahnerarzt verordnen ohne Gefahr zu laufen eine »Nase« von oben zu bekommen.

Kommt nun ein hilfbedürftiger kranker Eisenbahner zum Arzt, so zeigt der Arzt ihn mit Bedauern dieses Verbot und dem kranken Eisenbahner bleibt nichts anderes übrig als sich zu einem Privatarzt zu begeben und denselben aus eigener Tasche zu bezahlen, so auch die verordneten Medikamente. Wozu sind denn nun die Eisenbahner bei der Krankenkasse? Vielleicht nur deshalb, damit der grosse Beamtenstab erhalten wird?

Auf diese Weise hört die Betriebskrankenkasse auf eine humanitäre Einrichtung zu sein.

Unglaubliche Schmutzerei der Südbahngesellschaft

Das Lokomotivpersonal, welches substitutionsweise nach Virovitica zur Dienstleistung kommandiert wird und dort unter allerungünstigsten Verhältnissen den Dienst weit über die vorgeschriebenen Normen versieht, bekommt nebst seinen übrigen Bezügen, die im Pravilnik vorgeschriebenen Diäten, welche jedoch so minimal sind, dass die Betriebsdirektion in Ljubljana zu den normalen Diäten einen 50-prozentigen Zuschlag gewährte. Anlässlich der Erhöhung der Kilometergelder und der damit im Zusammenhang stehenden Prämien um 20 Prozent hatte die Betriebsdirektion in Ljubljana nichts eiligeres zu tun, als dem Lokomotivpersonal den 50-prozentigen Zuschlag zu den Diäten wieder wegzunehmen, und zwar mit rückwirkender Kraft bis zum 1. April 1922 zurück — mit welchem Tage die Erhöhung der Kilometergelder und der Prämien gilt — so dass einzelne 1000 bis 2000 K und auch darüber zurück zahlen mussten. Also das Geld, welches in Virovitica verbraucht wurde und welches nicht einmal genügte, um dort menschenwürdig leben zu können, musste nach Monaten zurückgezahlt werden. Ueber Vorstellungen des Lokomotivpersonals, dass die Diäten noch in keinem Zusammenhange mit dem Kilometergeld, beziehungsweise Prämien stehen und dass es doch nicht angeht mit einer Hand zu geben mit zweien aber zu nehmen, hat die Betriebsdirektion in Ljubljana versprochen, den weggenommenen 50-prozentigen Zuschlag zu den Diäten wieder zu gewähren und zugleich auch den rückgezählten Betrag jedem einzelnen wieder auszuzahlen. Das hat die Betriebsdirektion zwar versprochen und bis heute ist es auch beim Versprechen geblieben. Unglaublich ist es, wenn man auf der einen Seite sieht, dass man dem Personal unrecht getan hat und verspricht das Unrecht gut zu machen, andererseits aber keine Miene macht, das Versprechen zu halten, obwohl man weiss, in welcher elender Lage sich das Personal befindet. Wie lange gedenkt die Betriebsdirektion in Ljubljana dem Personal das bittere Geld vorzuenthalten?

»Aufbesserung« bei der Südbahn.

Die Südbahnbetriebsdirektion in Ljubljana vierruft mit 15. Dezember d. J. die seinerzeit gewährte Begünstigung der Benützung der Schnellzüge 5/505, 506/6 und begründet es damit, dass die Personenwagen für Lokalverkehr der genannten Züge zu überfüllt sind. Es werden daher vom 15. Dezember an für diese Züge keine Regiekarten mehr ausgegeben. Sehr entgegenkommend ist diese Verfügung wohl nicht. Interessant zu wissen wäre es noch, ob diejenigen Freikärtler die keine Eisenbahner sind auch diese Züge nicht mehr benützen dürfen.

Izdajatelj: Savez željezničara Jugoslavije. — Odgovorni urednik: Smasek Franc. — Tisk Ljudske tiskarne d. d. v Mariboru

KONSUMNO DRUŠTVO ZA SLOVENIJO LJUBLJANA.

Poštni predal št. 13.
Telefon inter. št. 178.

Poštni ček. račun št. 10.532.
Brzoi. nasl. „Kodes“ Ljubljana.

HRANILNI ODDELEK

naznanja, da je s 1. novembrom 1922 zvišal obresti in sicer

za navadne hranilne vloge na . . . 6%

za vloge proti polletni odpovedi na 7%

Hranilne vloge sprejemajo in izplačujejo vse prodajalne naše zadrage!

Vlagajte vse svoje prihranke v lastno hranilnico.